

HOTĂRÎRE
despre aprobarea Regulamentului privind obiectele de proprietate
intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu

nr. 1609 din 31.12.2003

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.6-12/76 din 01.01.2004

* * *

Notă: În titlul și textul hotărîrii, precum și în titlul și textul anexei la hotărîre, după cuvintele "obiectele de proprietate" cuvîntul "industrială" se substituie cu cuvîntul "intelectuală" conform Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010

În scopul reglementării raporturilor ce țin de elaborarea, protecția și utilizarea obiectelor de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulamentul privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu (se anexează).

PRIM-MINISTRU

Vasile TARLEV

Contrasemnată:

Viceprim-ministru

Valerian Cristea

Ministrul economiei

Marian Lupu

Chișinău, 31 decembrie 2003.

Nr.1609.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr.1609 din 31 decembrie 2003

Notă: Pe tot parcursul textului Regulamentului, cuvîntul "comanditar" se substituie cu cuvîntul "beneficiar", iar cuvîntul "remunerație" se substituie cu cuvîntul "remunerare" conform Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010

REGULAMENT
privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul
exercitării atribuțiilor de serviciu

I. NOȚIUNI ȘI DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu (în continuare – *Regulament*) reglementează raporturile ce țin de crearea, protecția juridică, remunerarea autorilor obiectelor de proprietate intelectuală de serviciu și utilizarea obiectelor de proprietate intelectuală create de către salariații din sectorul privat sau public, precum și de către funcționarii publici sau militari, ori finanțate de la bugetul de stat, în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu sau în cadrul exercitării unei sarcini concrete date în scris de angajator.
[Pct.1 în redacția Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

2. Normele prezentului Regulament se referă la obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul întreprinderilor, instituțiilor organizațiilor, indiferent de forma lor organizatorico-juridică și de proprietate.

3. În sensul prezentului Regulament, sînt utilizate următoarele noțiuni principale:

obiecte de proprietate intelectuală de serviciu (în continuare – OPI de serviciu) – invențiile, modelele de utilitate, desenele și modelele industriale, soiurile de plante, topografiile circuitelor integrate, obiectele protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, create de salariat în cadrul exercitării atribuțiilor sale de serviciu, îndeplinirii unei sarcini concrete date în scris de angajator, folosind mijloacele materiale sau financiare ale angajatorului, beneficiarului, cunoștințele și experiența dobândite în timpul activității în cadrul întreprinderii, instituției sau organizației;

autor al obiectului de proprietate intelectuală – persoana fizică care, prin munca sa creatoare, a realizat sau a participat la realizarea obiectului de proprietate intelectuală;

angajator – întreprinderea, instituția sau organizația, indiferent de statutul juridic și forma de proprietate, care folosește forța de muncă salariată;

salariat – persoana fizică angajată de către angajator permanent sau în bază de contract, încheiat conform legislației în vigoare, în vederea îndeplinirii obligațiilor de muncă pentru o remunerare stabilită (salariu);

beneficiar – întreprinderea, instituția sau organizația, indiferent de statutul juridic și forma de proprietate, inclusiv organe ale administrației publice centrale sau locale, care finanțează lucrări în cadrul cărora se obțin OPI de serviciu.

[Pct.3 modificat prin Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

II. REGIMUL JURIDIC AL OBIECTELOR DE SERVICIU

4. Raporturile dintre angajator și salariat (salariați), drepturile vizînd OPI de serviciu sînt stipulate într-un contract special sau compartiment al contractului individual de muncă, care va prevedea crearea OPI de serviciu.

Orice condiție a contractului se va aplica în partea ce nu contravine legislației naționale în vigoare și prevederilor prezentului Regulament.

5. Drepturile morale (nepatrimoniale) asupra OPI de serviciu aparțin salariatului (salariaților) - autor (coautori) al (ai) OPI de serviciu.

6. Drepturile patrimoniale asupra OPI de serviciu create de către salariat (salariați) aparține angajatorului, dacă contractul încheiat între angajator și salariat (salariați) nu prevede altceva.

[Pct.6 modificat prin Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

7. În cazul în care la crearea OPI de serviciu au participat mai multe persoane cu drept de autor, dreptul asupra acestor obiecte aparține angajatorului, dacă cel puțin unul din coautori are încheiat cu angajatorul un contract în temeiul prevederilor punctului 4 al prezentului Regulament și dacă acest contract nu prevede altceva.

8. Crearea OPI de serviciu poate fi inițiată de salariat (salariați), precum și de angajator. Inițierea creării se fixează într-un contract întocmit în scris și semnat de ambele părți. Nerespectarea procedurii expuse în prezentul punct nu lezează angajatorul de dreptul prevăzut la pct.6 al prezentului Regulament.

9. Autorul (coautorii) este (sînt) obligat (ți) să comunice angajatorului despre crearea OPI în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu. Comunicarea privind crearea OPI de serviciu se perfectează în scris, sub formă de raport semnat de autor (coautori) și se prezintă angajatorului în termen de o lună de la data creării obiectelor în cauză. Angajatorul înregistrează raportul la data prezentării, acest fapt aducîndu-se la cunoștința autorului (coautorilor) în scris.

10. Raportul va include:

numele autorului (coautorilor);

problema, soluția ei și modul în care au fost elaborate OPI de serviciu;

domeniul de aplicare a OPI de serviciu create;

utilitatea OPI de serviciu în cadrul întreprinderii, instituției, organizației sau domeniului concret de producție;

descrierea rezultatului obținut și propuneri concrete vizînd realizarea acestui rezultat;

aprecierea contribuției fiecărui autor (dacă sînt mai mulți autori);

alte informații.

10¹. Angajatorul nu trebuie să divulge OPI de serviciu care i-a fost comunicat de salariat, atît timp cît interesele legitime ale salariatului impun acest lucru. Salariatul nu trebuie să divulge OPI de serviciu, atît timp cît acesta nu a devenit liber în conformitate cu pct.14 și 15 ale prezentului Regulament.

[Pct.10¹ introdus prin Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

III. REGIMUL JURIDIC AL OPI CREATE ÎN CADRUL UNEI COMENZI

11. În cazul creării OPI în cadrul unei comenzi, inclusiv de stat, executată în baza unui contract încheiat între beneficiar și angajator, drepturile și obligațiile beneficiarului, angajatorului și autorului (coautorilor) sînt următoarele:

Angajatorul are dreptul:

să utilizeze în producție OPI create;

să transmită, cu permisiunea beneficiarului, prin licență terțelor persoane drepturile asupra OPI.

Angajatorul este obligat:

să informeze beneficiarul despre toate OPI create în procesul executării comenzii;

să asigure, în modul stabilit, protecția juridică a OPI create, incluzînd beneficiarul în calitate de solicitant și titular;

la indicația beneficiarului, să acorde altor întreprinderi și organizații licențe neexclusive gratuite pentru utilizarea OPI la elaborarea documentației tehnice și la fabricarea produselor, în cazul executării lucrărilor pentru necesitățile beneficiarului, și compensatoare – în alte cazuri;

să transfere beneficiarului redevența stabilită în contract, provenită din vânzări ale drepturilor de utilizare a OPI terțelor persoane, ce nu ține de executarea lucrărilor pentru necesitățile beneficiarului;

să reglementeze, în conformitate cu normele legislației naționale, relațiile referitor la remunerarea autorilor OPI.

Beneficiarul are dreptul:

să transmită integral, inclusiv prin licență, angajatorului drepturile care îi aparțin asupra OPI, iar în caz de refuz – autorului (coautorilor) sau terțelor persoane;

să acorde licențe de utilizare a OPI;

să propună angajatorului acordarea licențelor de utilizare a OPI terțelor persoane, inclusiv peste hotare;

să primească redevența stabilită în contract, provenită de la acordarea licențelor de utilizare a OPI create în cadrul exercitării comenzii, nelegate de executarea lucrărilor pentru necesitățile beneficiarului, terțelor persoane, inclusiv peste hotare, cu condiția achitării de către beneficiar a cheltuielilor pentru obținerea protecției peste hotare.

Beneficiarul este obligat:

să-și asume cheltuielile angajatorului legate de protecția juridică a OPI create în cadrul executării comenzii, precum și cele legate de remunerarea autorilor pentru crearea și utilizarea acestora.

Autorii au dreptul:

să primească remunerarea de autor, partea de venit din mijloacele repartizate angajatorului de către beneficiar la comercializarea produselor care conțin OPI create, redevența obținută de la vânzarea licențelor asupra OPI create de ei cu atragerea mijloacelor beneficiarului.

În cazurile în care beneficiarul nu folosește și nici nu planifică folosirea OPI create în cadrul executării comenzii, toate drepturile asupra acestor OPI îi revin angajatorului, dacă contractul încheiat între părți nu prevede altceva.

12. Dreptul asupra OPI create în procesul executării comenzii aparține beneficiarului.

În cazul finanțării lucrărilor de către doi sau mai mulți beneficiari, dreptul asupra OPI create în procesul executării comenzii aparține beneficiarilor, iar la stabilirea drepturilor și obligațiilor lor față de angajator și față de autorii OPI se va lua în considerare cota finanțării, dacă contractul nu prevede altceva.

IV. RAPORTURILE DINTRE ANGAJATOR ȘI AUTOR (COAUTORI) VIZÎND OBȚINEREA TITLULUI DE PROTECȚIE A OPI DE SERVICIU

13. În termen de 60 de zile din momentul comunicării despre crearea OPI de serviciu, angajatorul poate să depună la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), în modul corespunzător, o cerere de înregistrare a OPI de serviciu, să cesioneze dreptul la depunerea cererii de înregistrare a OPI de serviciu oricărei alte persoane sau să dea o dispoziție în scris despre caracterul secret al OPI de serviciu. Angajatorul este obligat în toate cazurile să informeze autorul (coautorii) despre decizia sa.

[Pct.13 modificat prin Hot.Guv. nr.271 din 10.03.05, în vigoare 21.03.05]

14. Dacă angajatorul renunță la drepturile sale, după depunerea cererii de înregistrare a OPI de serviciu, el este obligat să comunice despre aceasta în scris autorului (coautorilor) și AGEPI. În acest caz autorul (coautorii), timp de 3 luni de la data cînd angajatorul a notificat în scris intenția sa de a renunța la protecție, are (au) dreptul preferențial de a obține titlul de protecție pe numele său.

15. Dacă angajatorul nu-și va onora obligațiile conform punctului 13 al prezentului Regulament, dreptul de a obține titlul de protecție asupra OPI de serviciu aparține autorului (coautorilor). În acest caz angajatorul are dreptul preferențial la o licență neexclusivă pentru exploatarea OPI de serviciu.

16. Autorul (coautorii) este (sînt) obligat (obligați) să participe la perfectarea și redactarea cererii de înregistrare a OPI de serviciu la AGEPI, să acorde angajatorului, în măsura posibilităților, orice asistență (inclusiv asistență informațională și consultații) în vederea implementării și utilizării în continuare a OPI de serviciu create.

V. REMUNERAREA AUTORULUI (COAUTORILOR) OPI DE SERVICIU

17. În cazul în care dreptul exclusiv asupra OPI de serviciu aparține angajatorului sau beneficiarului, precum și în cazul în care angajatorul sau beneficiarul deține o licență, autorul (coautorii) beneficiază de dreptul la o remunerare echitabilă.

18. Cuantumul remunerării, termenul și modul de plată se negociază, ținîndu-se cont de profitul brut în urma utilizării OPI de serviciu în perioada de valabilitate a titlului de protecție, independent de relațiile de muncă sau relațiile stabilite în baza altui contract între angajator și autor (coautori).

Cuantumul remunerării va constitui cel puțin 15% din profitul brut, fiind calculat și plătit autorului (coautorilor) nu mai tîrziu de sfîrșitul fiecărui an de utilizare.

[Pct.18 modificat prin Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

19. Autorul (coautorii) beneficiază de dreptul la remunerare și în cazul în care angajatorul sau beneficiarul va cesiona dreptul asupra OPI de serviciu. În acest caz remunerarea va fi achitată de către noul titular al OPI de serviciu.

20. Autorul (coautorii), fiind în relații de muncă cu angajatorul, beneficiază de remunerarea stabilită conform prevederilor prezentului Regulament, independent de salariul achitat de angajator în baza contractului de muncă.

21. În cazul creării OPI de serviciu de mai mulți autori, partea ce revine fiecărui autor din cuantumul remunerării prevăzute se stabilește de coautori, în funcție de aportul fiecăruia la crearea OPI de serviciu.

22. În cazul în care OPI de serviciu nu corespund condițiilor de brevetare sau înregistrare, angajatorul poate stabili o remunerare de încurajare.

Dacă OPI de serviciu a fost comercializat înainte de obținerea protecției juridice, autorul (coautorii) este (sînt) remunerați după obținerea titlului de protecție, inclusiv în baza tranzacției anterioare.

23. Dacă angajatorul sau beneficiarul nu exploatează OPI de serviciu protejat, nu transmite drepturile asupra acestuia altor persoane sau menține OPI de serviciu în regim secret, părțile vor stabili cuantumul remunerării, ținînd cont de beneficiul prezumat.

24. Dispoziția pct.21 nu se aplică în cazul în care OPI de serviciu nu se utilizează sau este menținut în regim secret din considerente conjunctural-tactice (comercial-tactice), dacă acțiunile sînt rezonabile și argumentate din punct de vedere economic. În acest caz, prin contract autorului (coautorilor) i (li) se stabilește o compensație echitabilă. Dacă părțile nu au căzut de acord, cuantumul acesteia se stabilește în instanța judecătorească.

V¹. OPI DE SERVICIU REZULTATE DIN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI INOVARE

24¹. Dreptul la titlul de protecție asupra OPI de serviciu, rezultate din cercetarea efectuată în baza derulării unui contract finanțat de la bugetul de stat, aparține în egală măsură persoanei juridice executante și beneficiarului, dacă prin contract nu s-a prevăzut altfel.

24². În cazul în care persoana juridică executantă a fost reorganizată sau dizolvată, dreptul la titlul de protecție asupra OPI de serviciu poate fi preluat cu titlu gratuit, cu acordul beneficiarului, de către persoana juridică ce preia, integral sau parțial, patrimoniul executantului, în conformitate cu legislația. Documentațiile de interes național sînt transmise la păstrare unei persoane juridice desemnate de către Academia de Științe a Moldovei, rămînînd, în continuare, sub controlul acesteia din urmă.

24³. Dreptul la titlul de protecție asupra OPI de serviciu destinate domeniului apărării, ordinii publice sau securității naționale, rezultate din cercetările efectuate de către persoane juridice, utilizînd mijloacele bugetului de stat alocate prin programe de stat din sfera științei și inovării, pot fi preluate de autoritățile publice centrale coordonatoare, în baza unor clauze contractuale specifice, cu acordul Academiei de Științe a Moldovei.

24⁴. Prin derogare de la prevederile pct.24³ din prezentul Regulament, în cazul în care OPI de serviciu constituie un secret de stat, dreptul la titlul de protecție asupra OPI de serviciu poate fi preluat de către autoritatea publică cu împuterniciri de dispoziție asupra acestei informații, în baza unor clauze contractuale specifice, fără acordul Academiei de Științe a Moldovei.

24⁵. În cazurile prevăzute la pct.24¹ și 24³ din prezentul Regulament după ce instituția executantă a cercetării a primit de la salariatul său comunicarea scrisă prevăzută la pct.9 din prezentul Regulament, instituția are obligația de a informa, imediat, în scris, despre aceasta, după caz, beneficiarul sau Academia de Științe a Moldovei, sau Ministerul Apărării ca autoritate publică centrală care coordonează domeniul apărării, Ministerul Afacerilor Interne ca autoritate publică centrală care coordonează domeniul ordinii publice sau Serviciul Informații și Securitate ca autoritate publică centrală care coordonează domeniul securității naționale.

[Cap.V¹ introdus prin Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

V². OPI DE SERVICIU CREATE DE CĂTRE FUNȚIONARIII PUBLICI SAU MILITARI

24⁶. Pentru OPI de serviciu create de către funcționarii publici sau militari se aplică prevederile prezentului Regulament, cu următoarele excepții:

a) în locul confirmării interesului angajatorului pentru exercitarea dreptului său asupra OPI de serviciu, acesta poate solicita o participație corespunzătoare la exploatarea OPI de serviciu, în cazul în care acest lucru a fost convenit în prealabil. Nivelul participației poate, de asemenea, să facă obiectul unei înțelegeri anterioare. În absența unei înțelegeri privind nivelul participației, acesta este stabilit în conformitate cu pct.26 al prezentului Regulament;

b) în interesul public salariatului îi pot fi impuse limitări privind valorificarea OPI de serviciu, în cazul în care astfel de limitări reiese din legislația în vigoare.

[Cap.V² introdus prin Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

V³. OPI DE SERVICIU CREATE ÎN INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR

24⁷. Autorul este îndreptățit să solicite un titlu de protecție asupra OPI de serviciu, realizat în cadrul activității sale didactice sau de cercetare, dacă a informat la timp, în scris, despre aceasta angajatorul, dar acesta nu a confirmat interesul pentru exercitarea dreptului asupra OPI de serviciu în termenul prevăzut la pct.13 al prezentului Regulament; în acest caz salariatul nu este ținut de obligația prevăzută la pct.10¹ al prezentului Regulament.

24⁸. În situația în care autorul, în baza libertății sale didactice și de cercetare, decide să nu își dezvăluie OPI de serviciu, el nu este obligat să informeze angajatorul în acest sens; dacă, ulterior, autorul decide să-și dezvăluie OPI de serviciu, el are obligația să informeze, imediat, angajatorul asupra OPI de serviciu.

24⁹. În cazul confirmării interesului angajatorului pentru exercitarea dreptului asupra OPI de serviciu, autorului îi rămâne un drept neexclusiv de utilizare a OPI de serviciu în domeniul său de activitate didactică și de cercetare.

24¹⁰. Pentru OPI de serviciu realizate de salariații din instituțiile de învățămînt superior nu se aplică prevederile lit.a) pct.24⁶ al prezentului Regulament.

[Cap.V³ introdus prin Hot.Guv. nr.1199 din 23.12.2010, în vigoare 27.12.2010]

VI. DISPOZIȚII FINALE

25. Litigiile apărute în legătură cu crearea și utilizarea OPI de serviciu, remunerarea autorului (coautorilor), precum și orice alte litigii ce țin de OPI create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, se soluționează de instanța judecătorească competentă. Persoanele care au divulgat datele despre OPI create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, obiecte ce constituie secret comercial sau de stat, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

26. În cazul în care angajatorul și autorul (coautorii) nu au convenit asupra cuantumului remunerării autorului (coautorilor) sau asupra prețului licenței, acestea urmează să fie stabilite de instanțele judecătorești, în funcție de aportul fiecărei părți la crearea OPI de serviciu, precum și în funcție de valoarea comercială a OPI de serviciu.

27. În cazul în care condițiile contractului de muncă sau altui acord încheiat între autor (coautori) și angajator conduc la înrăutățirea situației autorului (coautorilor) în comparație cu normele prezentului Regulament, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare, contractul este considerat nul.

Hotărârile Guvernului

1609/31.12.2003 Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu // *Monitorul Oficial* 6-12/76, 01.01.2004